

BERICHTEN

- De **najaarsvergadering van Zuid-GeWiNa** vindt plaats op zaterdag 7 december 1991 in het Museum Wetenschap en Techniek, Korte Meer 9 te Gent.

10u00 Ontvangst en Huishoudelijke Vergadering

10u30 Th. Penneman, *Astrologie in de Zuidelijke Nederlanden tijdens de zestiende eeuw*

11u30 D.A. De Poorter, *Franciscus Mercurius Van Helmont, een late christelijke kabbalist*

12u30 lunch

14u30 J. Van Nuffel, *Historiek van de verguldingstechnieken*

15u30 A. Jans, *Hoe mijn vader M. Jans (1882-1969) Mendel en het mendelisme leerde kennen*

- De **Universiteit De Derde Leeftijd** organiseert te Antwerpen een cyclus over Wetenschapsgeschiedenis.

Op maandag 10 februari 1992 spreekt Dr. L. Roosens over *Lieven Gevaert, industrieel, Vlaming en maecenas*.

Op 17 februari spreekt Prof. Dr. H. Deelstra over *Ernest Solvay, scheikundige, industrieel en maecenas*.

De lezingen vinden plaats in de Stedelijke Middenschool, Quellinstraat 31 te Antwerpen, telkens om 14.30 u. Inlichtingen bij het secretariaat van de vzw "De Derde Leeftijd", Mechelsesteenweg 8 te 2000 Antwerpen.

- Op 9 en 10 maart 1992 vindt te Duisburg (Duitsland) een **Mercator-Symposium** plaats, als voorbereiding op de vierhonderdste verjaardag van het overlijdensjaar van Gerard Mercator (1512-1594).

Het symposium wil vooral de nadruk leggen op het omvattende karakter van Mercators wetenschappelijke arbeid, als aanvulling op de bestaande studies over cartografische of biografische thema's.

Inlichtingen bij Prof. Dr. R. Dirven, Universität GH Duisburg, FB 3 — Sprach- und Literaturwissenschaften, Lotharstraße 65, D-4100 Duisburg (Duitsland).

- Van 26 maart tot 14 juni 1992 organiseert de **Algemene Spaar- en Lijfrentekas**, Kreupelenstraat 12, 1000 Brussel een *prestigieuze tentoonstelling met als thema :*

DE SPECERIJENROUTES — SAVEURS DE PARADIS. LA ROUTE DES EPICES*

Deze tentoonstelling beoogt met behulp van kunstvoorwerpen, schilderijen, handschriften, oude kaarten en drukken een overzicht te bieden van de geschiedenis, de introductie, de routes, de handel, de culinaire, medische en cosmetische toepassingen, enz. van de voornaamste exotische specerijen. Zoals steeds gaat deze ASLK-expositie vergezeld van een schitterende catalogus.

(*) Voorlopige werktitel.

- In het **maandblad Chemie Magazine** verscheen een serie van (tot nog toe) acht artikelen van de hand van Prof. H.A. Deelstra over de *Geschiedenis van de Scheikunde in België*. De eerste aflevering, waarin de ontwikkeling tot 1830 globaal wordt geschetst, verscheen in jaargang 16, nummer 16 (september 1990). De daarop volgende afleveringen behandelen meer gedetailleerd de geschiedenis van de scheikunde in ons land tijdens de negentiende eeuw.

- **Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België : facsimile-uitgaven**

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, Hertogstraat 1, 1000 Brussel (tel. 02/511.78.97) heeft in het verleden een aantal facsimile uitgaven bezorgd van belangrijke en/of zeldzame medische geschriften uit eigen bodem. Van volgende werken zijn nog enkele exemplaren beschikbaar. Geïnteresseerden kunnen deze bekomen door het aangegeven bedrag (vermeerderd met 50 BF voor verzendingskosten) over te schrijven op prk. 000-0303256-34 van de Academie, met vermelding van (het) de gewenste boek(en).

1. *Hieremia Thriveri Brachelii in Polybum, aut Hippocratem, De ratione iuctus idiotarum aut priuatorum, Commentarius. Lugduni 1548.*
Commentaar op Hippocrates door Jeremius de Drijvere (1504-1554), genoemd Brachelius naar zijn geboorteplaats Brakel (34 x 22 cm, 59 blz.). Prijs : 200 BF.
2. *Dat Epitome ofte Cort Begriip der Anatomien Andr. Vesalii. Brugge 1569.*
Jan Wouters van Viringen ofte Viringus (1539-1605), medicinae doctor Leuven, practicus in Zeeland, later hoogleraar aan zijn Alma Mater en tenslotte priester en aalmoezenier van de Aartshertogen Albrecht en Isabella bezorgde deze Nederduitse vertaling van het Epitome van zijn landgenoot Vesalius (25 x 17 cm, 166 blz.). Prijs : 350 BF.
3. *Breves Animadversiones in Pharmacopaeam Bruxellensem, etc. Lovanii et Bruxellis, 1704.*
Andreas Dominicus Sassenus (1672-1756), hoogleraar aan de Leuvense Universiteit, publiceerde in 1704 zijn Animadversiones over de Brusselse farmacopee (1702). Het boek meet 25 x 16 cm en telt 286 blz. Prijs : 400 BF.
4. *Anatomycke of ontleedkundige beschrijving rakende de wonderbare gesteltenis van eenige uyt, en innerlycke deelen van twee kinderen, dewelcke Monstrueuselyck aen malkander vereenigt zyn onder met den Tronck van 't Lichaem, etc., Ghendt 1703.*
In opdracht van de Gentse magistraat schreef Jan Palfyn (1650-1730) deze monografie over de door hem uitgevoerde dissectie van een siamese tweeling en een misvormde neonatus welke in 1703 te Gent waren geboren (25 x 16 cm, 94 blz., verlucht met prachtige kopergravuren). Prijs : 250 BF.
5. *De urinis tractatus duo... authore H.J. Rega. Lovanii 1733.*
Hendrik Jozef Rega (1690-1754), de medische hoogleraar aan wie de Leuvense Universiteit zo veel heeft te danken publiceerde dit korte tractaat in 1733. Het werd in 1954 door de Academie in facsimile uitgegeven ter gelegenheid van de tweehonderdste verjaring van het afsterven van de auteur (25 x 16 cm, 47 blz.). Prijs : 200 BF.

• Bettina Haupt Förderpreis für Geschichte der Chemie

Eerstmalig wird der **Bettina Haupt Förderpreis** für Arbeiten auf dem Gebiet der Geschichte der Chemie ausgeschrieben.

Der Preis ist mit DM 3000 dotiert und soll künftig alle zwei Jahre verliehen werden. Träger ist die Bettina Haupt Stiftung, die Prof. Dr. Heinz Sperlich und seine Frau zum Gedenken an ihre 1985 verstorbene Tochter, Dipl.-Chem. Dr. Bettina Haupt, geb. Sperlich, die selbst auf dem Gebiet der Geschichte der Chemie tätig war, errichtet haben. Die Stiftung wird von der Gesellschaft Deutscher Chemiker treuhänderisch verwaltet. Ihr Ziel ist es, die chemiehistorische Forschung zu fördern, indem sie hervorragende Arbeiten von jüngeren Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftlern auszeichnet.

Berücksichtigt werden können publizierte und unpublizierte Arbeiten in deutscher Sprache zu einem beliebigen Thema aus der Geschichte der Chemie. Auch Gemeinschaftsarbeiten mehrerer Verfasser/innen sowie thematisch verbundene Einzelarbeiten können prämiert werden. Publizierte Arbeiten sollten nicht älter als drei Jahre sein.

Der Preis ist jüngeren Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftlern vorbehalten.

Über die Preiswürdigkeit der Arbeiten entscheidet der Vorstand der Fachgruppe Geschichte der Chemie in der GDCh. Es ist vorgesehen, den Bettina Haupt Förderpreis erstmalig auf der Vortragstagung der Fachgruppe im März 1993 in Jena zu verleihen. Die Preisträgerin oder der Preisträger erhält dabei Gelegenheit, seine Ergebnisse vorzustellen.

Einzureichende Arbeiten sollen bis zum **1. Oktober 1992** vorliegen. Sie müssen in vier Exemplaren eingereicht werden und von Lebenslauf und Schriftenverzeichnis der Autoren/Autorinnen begleitet sein. Bei Dissertationen ist der betreuende Hochschullehrer anzugeben.

Einsendungen und Anfragen sind zu richten an den Vorsitzenden der Fachgruppe Geschichte der Chemie in der GDCh, Prof. Dr. Christoph Meinel, Lehrstuhl für Wissenschaftsgeschichte, Universität Regensburg, Postfach 397, 8400 Regensburg, Tel. (0941) 943-3661/59, Fax : (0941)943-2305.

**INTERNATIONAAL
COLLOQUIUM**

**JEAN SERVAIS STAS
(1831-1891)**

Brussel, 12 en 13 december 1991

PROGRAMMA

Donderdag 12 december — Koninklijke Militaire School 15u00

Academische zitting opgeluisterd door het Kamerorkest van de Muziekkapel der Gidsen

1. Verwelkoming door de Commandant van de Koninklijke Militaire School
Toespraak door de beide vaste secretarissen van de Academiën
2. Prof. R. MEYSMANS (KMS) : *Stas et l'Ecole Militaire*
3. Prof. H.A.M. SNELDERS (RU Utrecht) : *Stas en de scheikunde van zijn tijd*
Vernissage van de tentoonstelling

Vrijdag 13 december — Paleis der Academiën

9u30 H. Elkhadem : *Le fonds Stas à l'ULB*

10u00 C. Paquot : *La correspondance de Stas avec Sainte Claire Deville*

Break 10u30-11u00

11u00 G. Vanpaemel : *Stas en de experimentele wetenschappen in België*

11u30 A. Koeckelenbergh : *Stas et la pensée scientifique*

Discussie en lunch 12u30-14u30

14u30 R. Wennig : *Stas toxicologue*

15u00 J.J. Heirwegh : *Stas et la pollution industrielle*

Discussie en break 15u30-16u30

16u30 A. Despy-Meyer : *Stas et l'enseignement supérieur*

17u00 H. Deelstra : *Invloed van J.S. Stas op het scheikunde- onderwijs in de Belgische universiteiten*

17u30 M. Möller : *Le prix Stas de la Deutsche Gesellschaft für Toxicologie*

18u00 R. Halleux : *Conclusions*

Receptie

Voor verdere inlichtingen kan men zich wenden tot het Nationaal Comité voor Logica, Geschiedenis en Filosofie van de Wetenschappen :

- Prof. R. Halleux, voorzitter, 15 av. des Tilleuls, 4000 Liège.
- Dr. G. Vanpaemel, secretaris, Vanden Bemptlaan 4, 3001 Leuven.

KOPIJ-AANWIJZINGEN

De kopij dient als een verzorgd typoscript in tweevoud te worden aangeleverd. Voor langere bijdragen stellen we het op prijs indien de tekst op *floppy* kan worden ingestuurd (met twee *prints*). De redactie zal in dat geval de auteur om de nodige informatie (gebruikte apparatuur, programma e.d.) verzoeken.

De tekst moet gesteld zijn in de voorkeurspelling. De naam van de auteur komt onder de titel ; het adres van de auteur staat onderaan de bijdrage.

Nieuwe alinea's worden aangegeven door inspringen, niet door extra regels wit. Citaten worden tussen dubbele aanhalingstekens geplaatst.

De noten worden doorlopend genummerd en op een afzonderlijk blad ingeleverd.

Bibliografische gegevens worden in de noten verstrekt. Namen van boeken en tijdschriften worden gecursiveerd (met een enkele onderstreping), de titels van artikelen niet ; de auteursnamen worden in hoofdletters geschreven.

A. HOEKSTRA, *Studie van de Middelnederlandse letterkunde* (Bibliotheek voor Nederlandse Letteren, 1.) Leiden, 1957.

P. SMIT, Carolus Clusius in Pannonië. *Scientiarum Historia* 15 (1973), 144-161.

W. PEETERS, Astrologie aan het Spaanse hof. In : A. VANDAMME (ed.), *Wetenschap in de zestiende eeuw*. Brussel, 1970, 25-36.

Bij het citeren van een reeds aangehaald werk wordt, indien nodig, verwezen naar het nummer van de noot waar de volledige informatie reeds gegeven werd : HOEKSTRA, *o.c.* (zie noot...)

De auteurs dienen zich ervan te vergewissen dat voor het door hen ingezonden materiaal (tekst, afbeeldingen, ...) voldaan is aan de wettelijke bepalingen inzake intellectuele eigendom, copyright en reproductie. Gebeurlijke inbreuken op de wettelijke rechten van derden vallen steeds onder de verantwoordelijkheid van de auteurs.